

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΙΟΥΝΙΟΣ 2025 – ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2026

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (2025-2028)

Μυρτώ Οικονομίδου (Πρόεδρος), Αλέξανδρος Χαρκιολάκης (Αντιπρόεδρος), Ευαγγελία Χαλδαιάκη (Γ. Γραμματέας), Στεφανία Μεράκου (Ταμίας), Στέλλα Κουρμπανά (Μέλος)

Σύντομος απολογισμός προέδρου

Η φετινή χρονιά υπήρξε είχε ιδιαίτερη βαρύτητα για τη μέχρι τώρα ιστορία του Παραρτήματός μας. Το 2026 συμπληρώθηκαν δέκα χρόνια από την ίδρυσή του, επέτειος που εορτάστηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, καθώς, από τις 28 Ιουνίου έως τις 3 Ιουλίου, η Ελλάδα φιλοξένησε για πρώτη φορά και το διεθνές συνέδριο της IAML. Το συνέδριο –κατά κοινή ομολογία πολλών συμμετεχόντων– ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία χάρη στην εντατική εργασία του Άρη Μπαζμαδέλη, της Οργανωτικής Επιτροπής και των ειδικών συμβούλων, στην άψογη διοργάνωση της SYMVOLI | Conference & Cultural Management, καθώς και στη συμβολή του Παραρτήματός μας, των συνδιοργανωτών, των χορηγών και όλων όσοι πρόσφεραν με ποικίλους τρόπους τις υπηρεσίες τους.

Το Παράρτημά μας υποδέχτηκε στο διεθνές συνέδριο συναδέλφους από όλο τον κόσμο σε ένα ιδιαίτερα εορταστικό επετειακό κλίμα, καθώς γιορτάσαμε ταυτόχρονα τα 75χρονα της διεθνούς Ένωσης και τα 10χρονα του Ελληνικού Παραρτήματος. Η ελληνική κοινότητα είχε δυναμική παρουσία, καταλαμβάνοντας 23 από τις περίπου 150 συνολικά συμμετοχές, με 11 από αυτές να προέρχονται από μέλη του Παραρτήματός μας. Η σημαντική ελληνική συμμετοχή δηλώνει ότι το Ελληνικό Παράρτημα μέσα στα χρόνια έχει καταφέρει να διαδώσει το έργο της IAML και να συσπειρώσει φορείς και άτομα που δραστηριοποιούνται ή εργάζονται στον χώρο, είτε είναι μέλη της Ένωσης είτε όχι. Όλοι μαζί ωριμάζουμε και τολμούμε να «εκτεθούμε» πλέον σε εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο.

Ταυτόχρονα, το συνέδριο έδωσε στους επισκέπτες από το εξωτερικό την ευκαιρία να γνωρίσουν την πλούσια και ποικίλη καλλιτεχνική δημιουργία και παράδοση της Ελλάδας και, κυρίως, της Θεσσαλονίκης.

Στο πλαίσιο του συνεδρίου και με αφορμή τον εορτασμό των 10 χρόνων λειτουργίας του, το Ελληνικό Παράρτημα δημιούργησε και διένειμε το φυλλάδιο IAML GREEK BRANCH: Building Networks for Music Libraries and Archives in Greece Since 2016. Διοργάνωσε επίσης την εναρκτήρια ολομέλεια (plenary session) “Music Archives and Collections in Greece” και τη συζήτηση με θέμα “The importance of a music library in a musician’s career” μεταξύ του προέδρου της IAML, Rupert Ridgewell, και του διευθυντή του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, Γιώργιου-Ιούλιου Παπαδόπουλου, υπό τον συντονισμό του Άρη Μπαζμαδέλη. Επιμελήθηκε, ακόμη, το δεύτερο μέρος της συναυλίας “Thessaloniki: from

archive to contemporary creation”, με τίτλο “Composers of Thessaloniki / Thessaloniki and the National School” με έργα Ριάδη, Μαργαρίτη, Αστρινίδη και Βάρβογλη. Αναλυτικότερα στοιχεία για το συνέδριο μπορείτε να διαβάσετε στον απολογισμό του Άρη Μπαζμαδέλη.

Η έντονη παρουσία μας στη Θεσσαλονίκη δεν ανέστειλε τις υπόλοιπες δράσεις του Παραρτήματος. Η διαδικτυακή σειρά «Γνωρίστε μας τη Βιβλιοθήκη / το Αρχείο σας» συνεχίστηκε για τέταρτη χρονιά, φτάνοντας συνολικά τις 23 παρουσιάσεις, ενώ η ειδική συνεδρία «Μουσικές Βιβλιοθήκες» στο ετήσιο συνέδριο της ΕΕΒΕΠ έδωσε ακόμη μία ευκαιρία να παρουσιαστεί το έργο του Παραρτήματος και των μελών του σε ένα ευρύτερο επαγγελματικό κοινό.

Παράλληλα, η αυξανόμενη συμμετοχή μελών μας σε ομάδες και επιτροπές της διεθνούς IAML, καθώς και η φετινή υποψηφιότητα του Αλέξανδρου Χαρκιολάκη στις εκλογές της διεθνούς Ένωσης για τη θέση του αντιπροέδρου, ενισχύουν σταθερά την παρουσία μας στη διεθνή κοινότητα. Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει και στο έργο του Ελληνικού Γραφείου RISM για την κωδικοποίηση των σημαδόφωνων της βυζαντινής μουσικής σημειογραφίας, το οποίο έχει ήδη αποφέρει τα πρώτα αποτελέσματα ως προς την ανάπτυξη μιας προσαρμογής του MEI για τα βυζαντινά νεύματα, με στόχο την εφαρμογή της στη μηχανή αναζήτησης του MUSCAT.

Σημαντική υπήρξε και η ενίσχυση της ψηφιακής μας παρουσίας: η ιστοσελίδα βρίσκεται σε διαδικασία ανακατασκευής και αναδιοργάνωσης και θα λειτουργεί πλέον δίγλωσσα, ενώ το κανάλι μας στο YouTube και η κοινότητά μας στο Facebook συνέχισαν να διευρύνονται. Τη χρονιά αυτή καλωσορίσαμε ακόμη ένα νέο ιδρυματικό και ένα νέο ατομικό μέλος, διευρύνοντας περαιτέρω το δίκτυο συνεργασίας που έχει διαμορφωθεί στα δέκα χρόνια λειτουργίας του Παραρτήματος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ 2025 - 2026

Από τον Ιούνιο του 2025 έως τον Αύγουστο του 2026, το Δ.Σ. πραγματοποίησε δεκατρείς (13) συνεδριάσεις. Σε αυτές συζητήθηκαν οι στόχοι και ο σχεδιασμός των δράσεων της χρονιάς, καθώς και η εμπλοκή του Παραρτήματος στο διεθνές συνέδριο της μητρικής IAML στη Θεσσαλονίκη το καλοκαίρι του 2026.

ΜΕΛΗ

Το Ελληνικό Παράρτημα της IAML απαρτίζεται το 2026 από 15 ατομικά, 14 ιδρυματικά μέλη και ένα επίτιμο μέλος (Τάσος Κολυδάς). Φέτος έχουμε τη χαρά να καλωσορίσουμε ένα νέο ιδρυματικό μέλος, τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, που εκπροσωπείται από την Ανθή Μπάλιου, Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης, καθώς και ένα ατομικό μέλος, την Αλεξάνδρα Παπαστεργιοπούλου της Στρατιωτικής Μουσικής Φρουράς Αθηνών.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΡΑΣΗ / ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ IAML ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 28.6 – 3.7.2026

Απολογισμός Άρη Μπασμαδέλη

Το Συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Κέντρων Τεκμηρίωσης (IAML), που πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη, ήταν αποτέλεσμα σχεδόν πέντε ετών προετοιμασίας και της συνεισφοράς συναδέλφων και συνεργατών, πρωτίστως από το Ελληνικό Παράρτημα και στη συνέχεια από το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του ΑΠΘ, χωρίς την πρακτική και επιστημονική κάλυψη του οποίου δε θα είχαμε αυτό το αποτέλεσμα.

Στο συνέδριο συμμετείχαν περίπου 350 επιστήμονες και επαγγελματίες από 42 χώρες και όλες τις ηπείρους, ενώ το πρόγραμμα περιλάμβανε 150 εισηγήσεις, 35 posters και 22 εργαστήρια, σεμινάρια, στρογγυλές τράπεζες και επιστημονικές συναντήσεις. Οι ελληνικού ενδιαφέροντος παρουσιάσεις άγγιζαν τις 30. Οι εργασίες επεκτάθηκαν σε θεματικές όπως καταλογογράφηση, τεχνητή νοημοσύνη (TN), αρχειακές συλλογές, ψηφιακά εργαλεία και συλλογές, μουσικές βιβλιοθήκες και μουσική βιβλιοθηκονομία, μουσικά μεταδεδομένα, ψηφιοποίηση και ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες (digital humanities), βυζαντινή μουσική και κωδικοποίηση της νευματικής σημειογραφίας σε διεθνές περιβάλλον. Σε παράλληλο πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε το forum του Digital Libraries for Musicology. Παράλληλες πολιτιστικές δράσεις (συναυλίες και εκθέσεις) ανέδειξαν τη βυζαντινή, λόγια και σύγχρονη ελληνική μουσική δημιουργία, με επίκεντρο τη Θεσσαλονίκη και την πολυπολιτισμική της μουσική παράδοση.

Ενδεικτικά, η λόγια και η σύγχρονη μουσική δημιουργία παρουσιάστηκε μέσα από εκτελέσεις έργων Ελλήνων συνθετών του 20ού και του 21ου αιώνα, και την παγκόσμια πρώτη παρουσίαση έργων για άρπα, τα οποία γράφτηκαν ειδικά για τη συγκεκριμένη διοργάνωση. Στη Βασιλική του Αγίου Δημητρίου και σε ειδική συναυλία παρουσιάστηκαν αντιπροσωπευτικά έργα που συνδέονται με τη Θεσσαλονίκη, τόσο από την άποψη της μουσικής σύνθεσης σε διάφορες ιστορικές περιόδους όσο και από την άποψη της λατρευτικής ζωής της πόλης στις ορθόδοξες εκκλησίες της. Μεταξύ άλλων ερμηνεύτηκαν για πρώτη φορά στη σύγχρονη εποχή ύμνοι μέσα από χειρόγραφα της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος (ΕΒΕ). Η τέταρτη και τελευταία συναυλία ήταν αποτέλεσμα συστηματικής αρχειακής έρευνας χειρογράφων σε Βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού σχετικά με την «Ακολουθία της Καμίνου», σύμφωνα με τον Αρχιεπίσκοπο Συμεών της Θεσσαλονίκης. Ήταν μια ιστορικά τεκμηριωμένη επιτέλεση (HIP) και ενσώματη καλλιτεχνική έρευνα μέσω ανακατασκευής με τη βοήθεια τεχνητής νοημοσύνης, ως μια πειραματική προσέγγιση ενεργού αρχείου. Επίσης, σε ειδική έκθεση παρουσιάστηκαν άγνωστα δείγματα της βυζαντινής μουσικής δημιουργίας στη Θεσσαλονίκη μέσα από χειρόγραφα που φυλάσσονται σε βιβλιοθήκες και αρχεία. Παράλληλες παρουσιάσεις εκθέσεων και συλλογών σε εμβληματικούς χώρους της πόλης λειτούργησαν ως συνδεδεμένα τεκμήρια της πλούσιας και πολυπολιτισμικής μουσικής δημιουργίας στον ελλαδικό χώρο ανά τον χρόνο. Το Συνέδριο, οι παράλληλες δράσεις και οι συναυλίες, οι οποίες ήταν στην πλειονότητά τους αποτέλεσμα αρχειακής έρευνας πηγών που φυλάσσονται στην ΕΒΕ, το ΑΠΘ κ.ά., υλοποιήθηκαν χάρη στη σημαντική συμβολή φορέων και ειδικών επιστημόνων.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες στη Μητρόπολη Θεσσαλονίκης, το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης, την Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης, το Ινστιτούτο Ελληνικής Μουσικής Κληρονομιάς, τους ακαδημαϊκούς των ΑΠΘ και ΠΑΜΑΚ, Maria Alexandru, Ιωάννη Λιάκο, Δημήτρη Παπαγεωργίου, Ευαγγελία Σπυράκου, καθώς και τους Γεώργιο-Ιούλιο Παπαδόπουλο, Στέλλα Κουρμπανά και Μυρτώ Οικονομίδου, για την επιμέλεια των συναυλιών. Τα μέλη των Βυζαντινών χορών «Θεσσαλονικέων Υμνωδοί» και «Αγία Ανυσία» της Ελληνικής Ένωσης για τη Μουσική Εκπαίδευση, καθώς και στους μουσικούς - ερμηνευτές της Ακολουθίας των Τριών Παίδων, τους μουσικούς-ερμηνευτές των συναυλιών ελληνικής μουσικής Maria Bildea, Αγγελική Καθαρίου, Μαριλένα Λιακοπούλου, Γαλάτεια Δασκαλάκη, Νάγια Μυσερλή, Αγάπη Φασούλα, Άννα Μήλιου και Θεοδώρα Ιορδανίδου.

Ευχαριστίες οφείλονται ακόμη στα ακόλουθα πρόσωπα: Αρσινόη Ιωαννίδου, Ηρώ Τζορμπατζάκη, Όλγα Κολοκυθά, Μαρία Ασλανίδη, Αντώνη Σαραγιώτη, Μαρία Γληνού, Δέσποινα Μανωλοπούλου, Γεωργία Τσιτσιώνα, Άγι Βλάχο.

Συνεδρίες με συμμετοχές μελών του Ελ. Παραρτήματος IAML

29.6

Welcoming from the Local Organizing Committee and the Greek IAML Branch

Location: Maurice Saltiel Hall

Presented by the Local Organizing Committee

Άρης Μπαζμαδέλης, Μαρία Ασλανίδη, Αρσινόη Ιωαννίδου, Όλγα Κολοκυθά, Ηρώ Τζορμπατζάκη

Plenary Session: Music Archives and Collections in Greece

In Celebration of the 10th Anniversary of the IAML Greek Branch

Session Chair: Αλέξανδρος Χαρκιολάκης

Μυρτώ Οικονομίδου: IAML-GR

Δόμνα Ιορδανίδου: General State Archives of Greece

Χριστίνα Βέργαδου: National Library of Greece

Αλέξανδρος Χαρκιολάκης: Music Library of Greece "Lilian Voudouri" of the Friends of Music Society

Στέλλα Κουρμπανά: Athens Conservatoire Archives

Άρης Μπαζμαδέλης: Library of the Aristotle University of Thessaloniki

Γιώργος-Ιούλιος Παπαδόπουλος & Σμαρώ-Μαρία Αναγνωστοπούλου: Library of the State Conservatory of Thessaloniki

Ελένη Μαργαρίτη: Koventareios Municipal Library of Kozani

29.6

PRESENTATIONS_06: Archival Considerations of the Past

Πενάτα Δαλιανούδη: *Performativity of the archives. Case study the Exhibition “Musicians of the 20th century in Thessaloniki” co-organized by the Institute of Greek Music Heritage and the Thessaloniki Concert Hall (2026)*

Ionian University, Greece; Institute of Greek Music Heritage, Greece

PRESENTATIONS_09: Audience development in music Libraries

Ζωή Αγγελοπούλου¹, Ανδρέας Πλεμμένος²: *Resonance: Music appreciation for the D/deaf and hard of hearing (zoom)*

1: Music Library of Greece "Lilian Voudouri" of The Friends of Music Society; 2: liminal

Σίλια Παπαχατζοπούλου: *Beyond the shelves... service and human relationships. Communication, a tool that bridges needs and human identities. Experiences from the Music Library of Greece “Lilian Voudouri” of the Friends of Music Society.*

Music Library of Greece “Lilian Voudouri” - The Friends of Music Society, Greece

30.6

PRESENTATIONS_21: Coding Byzantine notation and non-roman scripts

Gabriella Spanò¹, Αρσινόη Ιωαννίδου²: *Digital reunification of separated archival music documents through Muscat, RISM's central cataloging program for musical sources.*

1: Music Library of Greece "Lilian Voudouri", Greece; 2: Greek RISM Office

Martha Thomae¹, Maria Alexandru², Elsa De Luca¹, Μαρία Ασλανίδη³, Άρης Μπαζμαδέλης³, Ichiro Fujinaga⁴, Αρσινόη Ιωαννίδου³, Νικόλαος Σικλαφίδης²: *A long-awaited desideratum: MEI Encoding of Byzantine Neumes (Chrysanthine notation)*

1: CESEM-IN2PAST Universidade Nova de Lisboa, Portugal; 2: Aristotle University of Thessaloniki; 3: Greek RISM office; 4: McGill University

1.7

PRESENTATIONS_22: Music Libraries and Collections in Northern Greece

Γιώργος-Ιούλιος Παπαδόπουλος & Σμαρώ-Μαρία Αναγνωστοπούλου: *The Library and the Archives of the State Conservatoire of Thessaloniki*

Thessaloniki State Conservatory, Greece

2.7

PRESENTATIONS_30: Concerts, archives and connections

Χριστίνα Βέργαδου: *Three major music archives of the National Library of Greece as sources for the research of 19th- and early 20th-century music history*

National Library of Greece, Greece

PRESENTATIONS_30: Concerts, archives and connections

Richard Sutcliffe¹, Στέλλα Κουρμπανά²: *The Conservatoire Royal de Bruxelles and Ωδείο Αθηνών: Mobility, Musicians, and Musical Pedagogy in Early 20th-Century Europe*

1: Royal Museums of Art and History, Belgium; 2: Athens Conservatoire

PRESENTATIONS_33: Source materials in Greece

Μυρτώ Οικονομίδου: *From standing alone to standing together: Integrating the Manolis Kalomiris Archive into the Greek Music Archive of the Music Library of Greece "Lilian Voudouri" and its impact*

Music Library of Greece "Lilian Voudouri" The Friends of Music Society, Greece

Αικατερίνη Βάνου, Αικατερίνη Δεσούλλα: *The 'Spyros Moutsenigos' Historical Archive of Neo-Hellenic Music: From Archival Processing to Musical Score Documentation*

National Library of Greece, Greece

3.7

PRESENTATIONS_44: Semantic infrastructures for digital musicology

Ηλίας Κυριαζής^{1,2}: *Beyond Tables: Knowledge Graphs as Semantic Backbone of Digital Music Editions*

1: Austrian National Library; 2: Vienna University of Technology, Austria

PRESENTATIONS_49: Panel: DEUMM Online

Daniela Castaldo¹, Antonio Baldassarre², Άρης Μπαζμαδέλης³, Χρήστος Τερζής⁴, Donatella Restani⁵, Silvia Tessari⁶, Στέλλα Κουρμπανά⁷, Γιώργος Σακαλλιέρος⁸: *Contextualizing Modern Global Music Encyclopedia: DEUMM Online*

1: University of Salento / DEUMM General Co-Editor; 2: Hochschule Luzern / DEUMM General Co-Editor; 3: Aristotle University of Thessaloniki; 4: Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien; 5: Bologna University - Ravenna Campus; 6: University of Padova – Levi Foundation; 7: Athens Conservatoire; 8: Aristotle University of Thessaloniki

PRESENTATIONS_52: Greek resources and cataloguing

Μαρία Γλυνού: The Arfanis Archive-Collection at Athens Conservatoire

Athens Conservatoire, Greece

Στην ίδια συνεδρία παρουσίασαν επίσης:

Λουκία Δροσοπούλου, Ειρήνη Διαμαντούλη: *Manuscripts by Greek Composers in The Oliver Neighbour collection at the British Library, MS Mus. 1810*

British Library, United Kingdom

Μεθεόρτια ...

- Ο Αλέξανδρος Χαρκιολάκης έγινε μέλος της Επιτροπής Outreach. Η συγκεκριμένη επιτροπή παρέχει επαγγελματική και οικονομική υποστήριξη σε εργαζομένους και φορείς μουσικής πληροφόρησης που αντιμετωπίζουν σημαντικές οικονομικές δυσκολίες. Βασικοί της στόχοι είναι η παροχή συμβουλευτικής, η διευκόλυνση δωρεών υλικού, η ενίσχυση της συμμετοχής στα συνέδρια της IAML και η ένταξη περισσότερων συναδέλφων και οργανισμών στο διεθνές επαγγελματικό δίκτυο.
- Το ΔΣ δημιούργησε ένα σύντομο βίντεο-αναδρομή στο διεθνές συνέδριο με χαρακτηριστικές φωτογραφίες συμμετεχόντων μελών του Ελ. Παραρτήματος. Έχει αναρτηθεί στο κανάλι του Παραρτήματος και μπορείτε να το δείτε [εδώ](#) (αναμένεται).

Συμμετοχή στο συνέδριο της ΕΕΒΕΠ

Στο Ετήσιο Συνέδριο της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονόμων και Επιστημόνων Πληροφόρησης (ΕΕΒΕΠ) «Χώροι Γνώσης και Μνήμης: Επαναπροσδιορίζοντας την Εικόνα των Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Μουσείων σε έναν Μεταβαλλόμενο Κόσμο», το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη από τις 22 έως τις 24 Απριλίου 2026, διοργανώθηκε ειδική συνεδρία με τίτλο «Μουσικές Βιβλιοθήκες», την οποία συντόνισε ο Άρης Μπαζμαδέλης. Η συνεδρία ανέδειξε σύγχρονες δράσεις, επιτεύγματα και πρωτοβουλίες στον χώρο της μουσικής βιβλιοθηκονομίας στην Ελλάδα.

Παρουσιάστηκαν οι ακόλουθες ανακοινώσεις:

- Μυρτώ Οικονομίδου: *Ελληνικό Παράρτημα της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Κέντρων Τεκμηρίωσης (IAML): 10 χρόνια μετά*. Αναδρομή στη δεκαετή δράση, τα επιτεύγματα και τη συμβολή του Παραρτήματος στην ανάπτυξη της μουσικής βιβλιοθηκονομίας και της επαγγελματικής συνεργασίας στην Ελλάδα.
- Ζωή Αγγελοπούλου, μέλος του Ελληνικού Παραρτήματος της IAML, και Ανδρέας Πλεμμένος: *Γνωρίζοντας τη μουσική για κωφά και βαρήκοα άτομα: Η περίπτωση της Μουσικής Βιβλιοθήκης «Λίλιαν Βουδούρη»*. Παρουσίαση πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της προσβασιμότητας στη μουσική και στις σχετικές με αυτήν πηγές.

- Άγης Βλάχος, Δήμητρα Πιτσιού και Άρης Μπαζμαδέλης: Όταν οι βιβλιοθήκες παίζουν μουσική: Μια μουσική δράση στη Βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Παρουσίαση μιας δράσης που συνέδεσε τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης με τη μουσική εκτέλεση και τη συμμετοχή της ευρύτερης κοινότητας.

Οι παρουσιάσεις θα ενταχθούν στην έκδοση πρακτικών.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΙΟΥΛΙΟΣ 2025 – ΙΟΥΛΙΟΣ 2026)

Ομάδα Εργασίας για την Καταγραφή Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Συλλογών με Μουσικό Υλικό ([Access to Music Archives- GR](#))

Συντονιστές και μέλη: Βάλια Βράκα, Στεφανία Μεράκου, Άρης Μπαζμαδέλης, Μαρία Ασλανίδη, Αρσινόη Ιωαννίδου, Σοφία Κοντόση, Κώστας Μόσχος, Μυρτώ Οικονομίδου, Άρτεμις Παπαδάκι και Σίλια Παπαχατζοπούλου.

Η Ομάδα καταβάλλει προσπάθειες ώστε να συντονιστεί μια νέα δράση που αφορά στην καταγραφή ιδιωτικών και δημόσιων αρχείων με μουσικό ενδιαφέρον.

Ομάδα Εκπαίδευσης στη Μουσική Βιβλιοθηκονομία

Η Ομάδα Εκπαίδευσης του Ελληνικού Παραρτήματος IAML δημιουργήθηκε τον Οκτώβριο του 2018 και συνεχίζει τη δράση της έως και σήμερα. Στόχος της είναι η ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και η ενημέρωση πάνω σε ζητήματα της μουσικής βιβλιοθηκονομίας και αρχειονομίας, όπως και η προώθηση του κλάδου στην τριτοβάθμια εκπαίδευση της χώρας.

Οι εν λόγω δραστηριότητες συνέχισαν και το 2025-2026 τη διδασκαλία μαθημάτων με συγκεκριμένο περίγραμμα (syllabus) στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών (ΤΜΣ-Ι.Π.), στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών (ΤΜΣ-ΑΠΘ), και υπό τη μορφή διαλέξεων στο πλαίσιο του Πανελλήνιου Συνεδρίου της ΕΕΒΕΠ.

1. Για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, η Ομάδα Εκπαίδευσης συνέχισε την «παράδοση» της διδασκαλίας κύκλου μαθημάτων στον τομέα της Μουσικής Βιβλιοθηκονομίας, μιας παράδοσης η οποία ξεκίνησε το 2014 (ΤΜΣ-Ι.Π.) και συνεχίζεται ανελλιπώς και αδιαλείπτως μέχρι και σήμερα από όλα τα μέλη της Ομάδας Εκπαίδευσης, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι μαθήματα μουσικής βιβλιοθηκονομίας δεν παρέχονται στα προγράμματα σπουδών των τμημάτων που θεραπεύουν τον τομέα της Επιστήμης της Πληροφορίας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Με αυτό τον τρόπο μελλοντικοί μουσικολόγοι οι οποίοι θα εργαστούν σε βιβλιοθήκες και αρχεία στην χώρα μας, θα έχουν διδαχθεί τουλάχιστον τις βασικές αρχές της επιστήμης της μουσικής βιβλιοθηκονομίας.

2. Στο πλαίσιο του συνεδρίου της ΕΕΒΕΠ 2026 και συγκεκριμένα στις 24/4/2026 οι φοιτητές του Τμήματος Μουσικών Σπουδών υπό την καθοδήγηση του καθηγητή τους Άρη Μπαζμαδέλη παρουσίασαν την μουσική δράση που έλαβε χώρα στην βιβλιοθήκη του Τμήματος Μουσικών Σπουδών (ΑΠΘ)
3. Στο πλαίσιο του μαθήματος «Μουσική Βιβλιοθηκονομία», το οποίο είναι υποχρεωτικό στην Κατεύθυνση των Μουσικών Επιστημών στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου έχουν ενσωματωθεί ενότητες οι οποίες συνδυάζουν πλήθος προκλήσεων και δεξιοτήτων, από την αναγνώριση του τύπου τεκμηρίου (μονογραφία, περιοδική έκδοση, τύπος παρτιτούρας, ηχογράφηση, streaming κλπ.) στη δίγλωσση περιγραφή και μεταγραφή των βιβλιογραφικών στοιχείων, στην επιλογή της προτιμώμενης μορφής των ονομάτων φυσικών προσώπων και των τίτλων, στη χρήση ευρετηρίων, θησαυρών, εργαλείων έρευνας, βιβλιογραφικών βάσεων κ.λπ.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι τα μέλη της Ομάδας Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα ο Άρης Μπαζμαδέλης, η Αρσινόη Ιωαννίδου και η Μαρία Ασλανίδη ήταν μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής του ετήσιου συνεδρίου της IAML 2026 στην Θεσσαλονίκη.

Ομάδα Συνηγορίας IAML-GR

Η Ομάδα Συνηγορίας του Ελληνικού Παραρτήματος της Διεθνούς Ένωσης Μουσικών Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Κέντρων Τεκμηρίωσης συστήθηκε τον Ιούνιο του 2021 στα πρότυπα της αντίστοιχης επιτροπής της IAML και συνεχίζει τη δράση της μέχρι και σήμερα. Στόχος της είναι η συνηγορία μέσω της προάσπισης και προώθησης τόσο του τομέα της Μουσικής Βιβλιοθηκονομίας/Αρχειονομίας όσο και του ίδιου του επαγγέλματος.

1. Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίζεται η διακριτή παρουσία σε δράσεις που διοργανώνουν άλλοι φορείς (επιστημονικές συναντήσεις και εκθέσεις) με αναφορές τόσο στις μουσικές συλλογές και τα αρχεία όσο και στη διαχείριση και οργάνωσή τους. Ο Άρης Μπαζμαδέλης πραγματοποίησε με επιτυχία, για άλλη μια χρονιά στο πλαίσιο του συνεδρίου της ΕΕΒΕΠ 2026, τη δημιουργία συνεδρίας αποκλειστικά αφιερωμένης στις μουσικές βιβλιοθήκες. Έτσι λοιπόν έχει γίνει θεσμός η παρουσία των Μουσικών Βιβλιοθηκών στα συνέδρια της ΕΕΒΕΠ όπου φέτος παρουσίασε και η Πρόεδρος του Ελληνικού Παραρτήματος IAML-Greece Μυρτώ Οικονομίδου για τα 10 χρόνια λειτουργίας του Παραρτήματος.
2. Η Μαρία Ασλανίδη, μέλος της Ομάδας συνηγορίας της IAML συνέταξε και ανάρτησε στην σελίδα του IAML2026 ειδικό κείμενο αφιερωμένο στα προβλήματα των μουσικών βιβλιοθηκών στην χώρα μας, <https://iaml2026.gr/homep-menu/music-libraries-in-greece-a-universe-at-risk> ενώ παράλληλα συνεχίζει να συνεισφέρει στη συνηγορία και σε διεθνές επίπεδο ως μέλος της Advocacy Committee της IAML.

Ομάδα εκδοτικής επιμέλειας πρακτικών συνεδρίων

Εν συνεχεία της πρόσκλησης υποβολής κειμένων για την έκδοση των Πρακτικών του 5ου Συνεδρίου των Μουσικών Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Κέντρων Τεκμηρίωσης, που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Ελληνικού Παραρτήματος της IAML σε συνεργασία με το Τμήμα Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ) και της σχετικής παράταξης που δόθηκε, η Ομάδα έκδοσης Πρακτικών ολοκλήρωσε την παραλαβή των κειμένων τον Μάρτιο του 2026 και προετοιμάζει την έκδοσή τους, η οποία προγραμματίζεται για τον Ιούλιο του 2026.

Χριστίνα Γιαννέλου (Νοέμβριος 2024 -), Χριστίνα Θεοδωρίκα, Σοφία Κοντώση, Στέλλα Κουρμπανά (2022 – Οκτώβριος 2024), Άρης Μπαζμαδέλης, Ευαγγελία Χαλδαιάκη (Νοέμβριος 2024 -)

Ομάδα επιμέλειας ψηφιακών εκθέσεων

Η Ομάδα Επιμέλειας Ψηφιακών Εκθέσεων δημιουργήθηκε με σκοπό την ενεργοποίηση και τη συνεργασία μεταξύ των μελών του Παραρτήματός μας, για τη δημιουργία ψηφιακών εκθέσεων. Στόχος μας είναι η προβολή και η διάδοση της ελληνικής μουσικής κληρονομιάς στο ελληνικό και διεθνές κοινό, με την αξιοποίηση του πλούτου των αρχείων και των βιβλιοθηκών μας. Οι ψηφιακές εκθέσεις θα είναι δίγλωσσες (ελληνικά - αγγλικά) και θα φιλοξενοούνται στην ιστοσελίδα του Παραρτήματος.

Ο Τάσος Κολυδάς έχει ήδη εγκαταστήσει το λογισμικό Omeka-S στον διακομιστή του Εργαστηρίου Μελέτης της Ελληνικής Μουσικής του ΕΚΠΑ, όπου θα φιλοξενηθούν οι εκθέσεις. Δυστυχώς, η πρώτη ψηφιακή έκθεση που είχε επιλεγεί, με θέμα τη Μαρία Κάλλας, δεν κατέστη δυνατό να πραγματοποιηθεί λόγω των δυσκολιών που αντιμετωπίσαμε με τα πνευματικά δικαιώματα και τα προσωπικά δεδομένα. Φιλοδοξούμε μέσα στο 2027 να καταφέρουμε να «στήσουμε» και να αναρτήσουμε την πρώτη μας θεματική έκθεση.

Μέλη της Ομάδας: Ζωή Αγγελοπούλου, Μαρία Γλυνού, Κώστας Καρδάμης, Τάσος Κολυδάς, Σοφία Κομποτιάτη, Στέλλα Κουρμπανά, Μυρτώ Οικονομίδου, Σίλια Παπαχατζοπούλου.

Ομάδα εργασίας για τα πνευματικά δικαιώματα

Η πρώτη σημαντική δράση της «Ομάδας Εργασίας για τα Πνευματικά Δικαιώματα» της IAML-GR, ήταν η πραγματοποίηση της διημερίδας «Διαχείριση Πνευματικών Δικαιωμάτων Μουσικών Αρχείων & Συλλογών» σε συνεργασία με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (16-17 Μαΐου 2025, Κεντρική Υπηρεσία των ΓΑΚ στο Νέο Ψυχικό). Στην διημερίδα συμμετείχαν Έλληνες νομικοί και εκπρόσωποι των σημαντικότερων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων της χώρας αλλά και του εξωτερικού που διαχειρίζονται μουσικά αρχεία και συλλογές και συζητήθηκαν πολλά ζητήματα όπως: Τύποι αδειών (Creative Commons-Rights Statements), διαφοροποιήσεις αδειών ανάλογα με τη χρήση στην ελληνική νομοθεσία, έργα εκτός εμπορίου, ορφανά έργα, δικαιώματα και διαδίκτυο, έρευνα και προσωπικά δεδομένα, δικαιώματα και τεχνητή νοημοσύνη. Μετά την ολοκλήρωση της διημερίδας, η οποία βιντεοσκοπήθηκε, η ομάδα δημοσίευσε το βίντεο στο διαδίκτυο, στην

διεύθυνση YouTube του παραρτήματος. Παράλληλα, σχεδιάζεται η σύνταξη ενός οδηγού χρήσης σχετικά με τη διαχείριση των πνευματικών δικαιωμάτων σε μουσικά αρχεία στην Ελλάδα.

Συντονιστές και μέλη της Ομάδας: Στέλλα Κουρμπανά, Τάσος Κολυδάς, Gabriella Spanò

Ομάδα Διεπιστημονικής Έρευνας

Κατά το εναρκτήριο έτος λειτουργίας της, η Ομάδα Διεπιστημονικής Έρευνας του Ελληνικού Παραρτήματος IAML διαμορφώθηκε σε μία επαγγελματική πλατφόρμα αφιερωμένη στη χαρτογράφηση και διάχυση της έρευνας στο σημείο συνάντησης της μουσικής βιβλιοθηκονομίας με συγγενείς επιστημονικούς κλάδους, στοχεύοντας στην παροχή στρατηγικής γνώσης και την ενίσχυση της καινοτομίας. Το κύριο προϊόν της ομάδας για το έτος ήταν η Ερευνητική Έκθεση αρ. 01, «Τεχνητή Νοημοσύνη και Μηχανική Μάθηση σε Βιβλιοθήκες και Αρχεία» (Μάιος 2026), μία επισκόπηση των σημαντικότερων εξελίξεων της τεχνητής νοημοσύνης που επηρεάζουν τη βιβλιοθηκονομική και αρχειακή κοινότητα. Η έκθεση εξέτασε ροές εργασίας μεταδεδομένων και καταλογογράφησης με υποβοήθηση από τεχνητή νοημοσύνη, τον αντίκτυπο των εργαλείων Αναγνώρισης Χειρόγραφου Κειμένου (Handwritten Text Recognition), αναδυόμενες εφαρμογές στις υπηρεσίες πληροφόρησης και ανάπτυξης συλλογών, καθώς και εξειδικευμένες μουσικές εξελίξεις, όπως η έρευνα στην Οπτική Αναγνώριση Μουσικών Χαρακτήρων (Optical Music Recognition). Η έκθεση ασχολήθηκε επίσης με τις διαρκείς επαγγελματικές προκλήσεις που συνοδεύουν αυτές τις εξελίξεις: κινδύνους ανακρίβειας και «παραισθήσεων», μεροληψίες στα δεδομένα εκπαίδευσης και άνιση θεσμική δυνατότητα υιοθέτησης και αξιοποίησης των τεχνολογιών αυτών από τους σχετικούς φορείς.

Ψηφιακό αρχείο

Την οργάνωση και ταξινόμηση του ψηφιακού διοικητικού αρχείου έχει αναλάβει από το καλοκαίρι του 2022 η Σίλια Παπαχατζοπούλου, μουσικολόγος, αρχειονόμος και μέλος του Ελληνικού Παραρτήματος.

Στην πορεία της εργασίας κρίθηκε σκόπιμο να επανεξεταστεί η αρχική ταξινομική δομή κατά την οποία το υλικό είχε οργανωθεί πρώτα θεματικά και σε δεύτερο επίπεδο χρονολογικά. Διαπιστώθηκε ότι μια οργάνωση πρώτα χρονολογική και στη συνέχεια θεματική, θα εξυπηρετεί καλύτερα τόσο τη δομή του αρχείου όσο και τη μελλοντική αναζήτηση σε αυτό. Τα έτη και οι περίοδοι των διοικητικών συμβουλίων αποτελούν σταθερούς και σαφείς άξονες οργάνωσης, ενώ το θεματικό περιεχόμενο μπορεί να διαφέρει από έτος σε έτος.

Η εκ νέου ταξινόμηση ξεκίνησε από τα πρώτα έτη του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο η ταξινόμηση θα συνεχιστεί και για τα επόμενα έτη των μετέπειτα Διοικητικών Συμβουλίων. Παράλληλα, το οργανωμένο υλικό θα αναρτάται σταδιακά στην πλατφόρμα Nextcloud, ώστε να συγκεντρωθεί σταδιακά σε ένα ασφαλές ψηφιακό περιβάλλον, εύκολα προσβάσιμο από τα αρμόδια μέλη και καλύτερα προστατευμένο από τον κίνδυνο απώλειας.

ΟΜΑΔΕΣ RILM / RISM

Ελληνική επιτροπή RILM

Η Ελληνική Επιτροπή του RILM αριθμεί επτά μέλη και κατά το τρέχον έτος συνεισέφερε 72 νέες εγγραφές και 128 περιλήψεις, οι οποίες αφορούσαν 12 βιβλία, 2 πρακτικά συνεδρίων και 1 συλλογή δοκιμών. Συνολικά, κατά τη διάρκεια του έτους προστέθηκαν στο RILM 200 εγγραφές.

Ελληνικό Γραφείο RISM

Το ελληνικό γραφείο RISM προκειμένου να πετύχει την ισότιμη πρόσβαση της μουσικής πληροφορίας στο λογισμικό του RISM (MUSCAT) όσο αφορά τα μεταδεδομένα της Βυζαντινής Μουσικής, βρίσκεται σε συνεργασία από το 2022 με την Δρ. Μαρία Αλεξάνδρου, πρόεδρο του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του ΑΠΘ και την Dr. Elsa DeLuca, πρόεδρο του Διοικητού Συμβουλίου του Music Encoding Initiative (MEI). Στόχος της συνεργασίας είναι η κωδικοποίηση των σημαδόφωνων της Βυζαντινής μουσικής σημειογραφίας και η εφαρμογή τους στην μηχανή αναζήτησης του MUSCAT με απώτερο σκοπό την αναζήτηση μουσικών κομματιών με την χρήση incipits. Ήδη έχουν σταλεί στο MEI προς επεξεργασία 10 σημαδόφωνα της Νεο-Βυζαντινής σημειογραφίας τα οποία, απαλλαγμένα από μουσικολογικές διαμάχες αναφορικά με την γραφή, την διαστηματική αξία και την ποιοτική υπόστασή τους, θα κωδικοποιηθούν και θα ενσωματωθούν στο λογισμικό του MUSCAT ως ένας ακόμα τρόπος (incipits) αναζήτησης των βυζαντινών ασμάτων.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΔΡΑΣΗ «Γνωρίστε μας τη Βιβλιοθήκη / το Αρχείο σας»

Στο πλαίσιο των δράσεων του Ελληνικού Παραρτήματος της IAML συνεχίστηκε για τέταρτη χρονιά η σειρά διαδικτυακών παρουσιάσεων βιβλιοθηκών και αρχείων με μουσικό περιεχόμενο, φτάνοντας πλέον συνολικά τις 23 παρουσιάσεις. Το πρόγραμμα για το 2026 διαμορφώθηκε ως εξής:

28.01 : Κέντρο Έρευνας και Προβολής της Εθνικής Μουσικής – Από το πεδίο στο αρχείο: Οι συλλογές του Σίμωνα Καρά και του ΚΕΠΕΜ.

25.02 : Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος – Μια ματιά στις μουσικές συλλογές της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος.

18.03 : Μουσικό Λαογραφικό Αρχείο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών – Μια ξενάγηση στο Μουσικό Λαογραφικό Αρχείο Μέλπως Μερλιέ.

22.04 : Αρχείο Ελλήνων Μουσουργών Θωμά Ταμβάκου (Α.Ε.Μ.Θ.Τ.).

Όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, οι παρουσιάσεις των συναδέλφων ανέδειξαν το έργο που επιτελείται με αφοσίωση και επιμονή, συχνά στο παρασκήνιο, για την οργάνωση, την ψηφιοποίηση, τη διατήρηση και την προβολή των συλλογών, με στόχο και τη διεύρυνση του κοινού. Παράλληλα, έφεραν στο φως τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα μουσικά αρχεία στην Ελλάδα, αλλά και τις δυνατότητες που ανοίγουν οι συνεργασίες και οι συμπράξεις μέσα από την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών.

ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΗ (ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ, FACEBOOK, YOUTUBE)

Η ψηφιακή παρουσία του Παραρτήματος συνέχισε να ενισχύεται και κατά τη φετινή χρονιά. Η επίσημη ιστοσελίδα μας επικαιροποιείται και αναδιαμορφώνεται σε διαρκή βάση. Ωστόσο, λόγω της παλαιότητάς της και του παρωχημένου λογισμικού, αποφασίστηκε η ανακατασκευή της, παράλληλα με έναν όσο το δυνατόν πιο ήπιο ανασχεδιασμό και την αναδιοργάνωση των ενοτήτων και υποενοτήτων της. Τον ανασχεδιασμό ανέλαβε η Ζωή Αγγελοπούλου, την αναδιοργάνωση η Μυρτώ Οικονομίδου και την ανακατασκευή, όπως πάντα, ο Τάσος Κολυδάς, τον οποίο ευχαριστούμε θερμά για τη σταθερή αφιλοκερδή προσφορά του. Η ιστοσελίδα θα γίνει πλέον δίγλωσση (ελληνικά–αγγλικά). Η διαδικασία αυτή είχε ξεκινήσει με αφορμή τη διεξαγωγή του διεθνούς συνεδρίου της IAML στη χώρα μας.

Μέσω της σελίδας στο Facebook προβάλλονται συστηματικά οι δραστηριότητές μας και δημιουργούνται οι αντίστοιχες εκδηλώσεις, διευκολύνοντας την ενημέρωση και τη συμμετοχή του κοινού. Η διαδικτυακή μας κοινότητα αριθμεί πλέον 833 μέλη, έναντι 802 την περασμένη χρονιά. Ανοδική πορεία παρουσιάζει και το κανάλι μας στο YouTube, το οποίο λειτουργεί από το 2023 και φιλοξενεί τις διαδικτυακές δράσεις του Παραρτήματος. Το περιεχόμενό του αυξήθηκε από 17 σε 25 βίντεο, οι προβολές από 1.333 σε 2.083 και οι συνδρομητές από 44 σε 59.

Έχει ξεκινήσει επίσης η διαδικασία δημιουργίας αγγλόφωνου λήμματος για το Ελληνικό Παράρτημα στη Wikipedia, το οποίο θα συνδεθεί με το λήμμα της διεθνούς IAML.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ IAML